

KATOLIKUS HITTAN

Helyi tanterv

2019.

Tanterv a 4 évfolyamos gimnáziumi hallgatók számára

KAPCSOLÓDÁS A NEVELÉSI PROGRAMHOZ

A katolikus hitoktatás sajátos küldetésének megvalósítása közben - amely abban áll, hogy rendszeresen és kritikusan átadja a műveltséget a következő nemzedéknek a hit fényénél, neveljen a keresztény erényekből fakadó életre, kibontakoztatva a kettős szintézist a műveltség és hit között - nevelő munkájának alapja az evangéliumi tanítás továbbadása. Ennek **nagyon fontos**, de nem kizárólagos eszköze az órarendbe illesztett, módszeresen végrehajtott, **osztályozott iskolai hitoktatás, a katekézis**.

CÉLJA

A **katekézis az Egyház egyik kiemelt tevékenysége**, az embert egész életében elkísérő folyamat, amely a tanítás és nevelés által bevezeti őt a keresztény életbe, és támogatja a hit elmélyítéséhez. Célja, hogy a Szentlélek kegyelme által elvezesse az embert Jézus Krisztus személyéhez, hogy közösségre lépjen Krisztussal és általa az Atyával. A katekézis által közvetített üzenet segíti a keresztény fiatalot abban, hogy megtalálja a helyét a világban, annak aktív részese legyen, bemutattva, hogy Krisztus a végső értelme a történelemnek.

FELADATAI

A gimnáziumi hitoktatás **fő feladatai**, amelyek a megtérésre épülnek és folyamatos megújulásra irányulnak, a következőkben foglalhatók össze:

- a hit megismerése;
- a liturgikus nevelés;
- az erkölcsi nevelés;
- az imádságra nevelés;
- a keresztény közösségi életre nevelés;
- beavatás a missziós küldetésbe.

Kiemelt feladat az Istennel való bensőséges párbeszéd megszerettetése, a szentségi életre nevelés, a szexuális nevelés, a családi életre, valamint a hivatásokra, az elkötelezett életre való felkészítés. Kiemelt feladat továbbá hogy megalapozza, és elősegítse azt, hogy diákjaink stabil keresztény identitástudattal rendelkező felnőttként aktív, közéleti szerepet is vállaló tagjai legyenek a magyar társadalomnak.

SAJÁTOS SZEREPE

A hit- és erkölcsstan tanítása **alapvetően különbözik** a többi tantárgy oktatásától abban, hogy nem csak az a célja, hogy az értelmet elvezesse a vallási igazságokhoz, hanem az is, hogy az **egész embert Krisztus tanítványává tegye**.

Mivel a katekézis **igazi helye a család**, amelyet más keresztény közösségek is segítenek, kiváltképpen a plébánia közössége, ezért az iskolai hitoktatásnak is meg kell találnia az utat ezekhez a közösségekhez. Ugyanakkor azt is tudomásul kell venni, hogy egyre több nem keresztény család kívánja gyermekét katolikus iskolában taníttatni, ezért az **iskola missziós terület** és az **iskolai katekézis katekumenális** jellegű. Az iskolai hitoktatás szakterületeit úgy kell megfelelő szinten oktatni, hogy abba a vallási ismeretekkel nem rendelkező tanulók is bekapcsolódhassanak, ugyanakkor a többség számára a folyamatos előremenetel is biztosított legyen. A katekézisnek **szorosán kell kapcsolódnia az egyházi évhez**, az ünnepekhez. A katekézis részei a lelkigyakorlatok, a bűnbánati liturgiák, a keresztény ifjúsági találkozók, és legfőképpen az élő kapcsolat a legszentebb áldozattal **az Eucharisziával**.

A gimnáziumi katekézis sajátos feladata a **szentségek felvételére irányuló felkészülés**. Ez történhet a gyermek- és ifjúkor folyamatos vallásos nevelése közben (elsőáldozás, bérnáldozás), valamint megtérés következményeként a katekumenátus keretében (keresztelés, elsőáldozás, bérnáldozás).

Hit-és erkölcsstan

9. évfolyam

Szentírásismeret

37 tanítási hét

74 tanítási óra

Tematikus összesített óravázlat

Témakörök	Óraszám
1. Általános bevezető	11
2. A Pentateuchus	10
3. Az izraelita történetírás	9
4. A próféták és egyéb írások	10
5. Jézus élete, tanítása	13
6. Jézus kereszthalála és feltámadása	10
7. A keresztény tanítás az Újszövetség könyveiben.	11
	össz. 74 óra

1. Általános bevezető (Ó-és Újszövetség)

11 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">– A Biblia részei, kinyilatkoztatás, sugallmazás– Szentírásolvasás, értelmezés, a Szentírás helye a liturgiában– Szövegtanúk, fordítások– Palesztína földrajza, társadalmi, politikai, vallási viszonyok– Alapvető Szentírás műfajok, az Evangéliumok, és kialakulásuk	<ul style="list-style-type: none">– A szentírás keletkezésének, hitelességének ismerete– Az Ó- és Újszövetség írásainak környezetismerete– Eligazodás a Bibliában

2. A Pentateuchus

10 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltétele</i>
<ul style="list-style-type: none">- Az ószövetségi istenkép, a Pentateuchus forrásai- A teremtéstörténetek, bűnleírások, tanító elbeszélések- A pátriárkai mondanokör- Mózes meghívása, kivonulás, Dekalógus, a zsidó jog alapjai	<ul style="list-style-type: none">- A választott nép identitásának ismerete- A Genézis alapvető tanításainak értelmezése <p>A kultúrtörténeti szempontból is jelentős perikópák ismerete</p>

3. Az izraelita történetírás

9 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltétele</i>
<ul style="list-style-type: none">- A honfoglalás és a bírák kora- A kirátság kialakulása, Saul Dávid és Salamon uralkodása- Az ország kettészakadása- Illés és Elizeus próféták a pogány kultusz ellen.	<ul style="list-style-type: none">- Az izraelita államalapítás kezdete, kialakulása- Az izraelita történetírás forrásai, értelmezésük- A kirátság és Dávid hatása a zsidóság életére

4. A próféták és egyéb írások

10 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- A próféta intézménye, kialakulása, jelentősége- Ámosz és Ozeás az északi rész prófétái- Proto-Izaiás és Mikeás a déli rész prófétái- Jeremiás és kora- A babiloni fogság: Ezekiel, Deutero- és Trito-Izaiás működése- A Makkabeus harcok, és Dániel könyve- Lirai és bölcsességi könyvek, zsoltárok	<ul style="list-style-type: none">- A legfontosabb írópróféták személyének, korának, tanításának, jelentőségének ismerete- A bölcsességi irodalom gyöngyszemeinek valamint a zsoltárok az ismerete- Az apokaliptikus stílus és a patetikus történetírás értelmezése

5. Jézus élete és tanítása

13 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- A gyermekségtörténet, az előhírnök, Jézus működésének kezdete- Jézus tanítása önmagáról, követőiről, erkölcsi életünkről, Isten Országáról, az értékekről- Az imádság a Szentírásban,- Jézus nem ítélni jött, hanem megmenteni. A Krisztus-esemény csodajelei	<ul style="list-style-type: none">- A legfontosabb evangéliumi műfajok ismerete- Az alapvető krisztusi tanítások ismerete- A csodák, mint jelek értelmezése

6. Jézus kereszthalála, feltámadása

10 óra

<i>Tartalom.</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- Jézus összeütközése a nép vezetőivel,- Az utolsó vacsora- Jézus pere, elítélése, kereszthalála, a Passió- a Feltámadás ténye, hite, bizonyítása- Jézus megjelenései- Pünkösd: a Szentlélek eljövetele, az Egyház működésének kezdete	<ul style="list-style-type: none">- Jézus perének okai, következményei- A megváltó kereszthalál szimbólumrendszere- A feltámadás hitének fontossága, értelmi belátása- A Pünkösd: kiengesztelődés Istennel, és emberekkel

7. A keresztény tanítás az újszövetség könyveiben.

11 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- Az Apostolok cselekedeteinek tanítása- Pál megtérése, élete- A páli levelek műfaja, eredete, tanítása- A katolikus levelek: a hit jócselekedetek nélkül halott- A Jelenések könyve: Isten a történelem ura!	<ul style="list-style-type: none">- Az ősegyház történetének ismerete- Pál és írásainak ismerete- A Zsidó levél és a katolikus levelek keletkezése, tanítása- A Jelenések könyvének helyes értelmezése

Tankönyv: **Katolikus hit- és erkölcs 9. kötet.**
"A Biblia üzenete"
Szerzők: "Champagnat Csoport"
Kiadja: Mária Iskolatestvérek Szerzetesrend, Győr

Biblia - bármelyik katolikus kiadás

Segédlet: **Bibliai képeskönyv**, Corvina kiadó
Kis bibliai atlasz
Szerk.: Luciani Pacomio, Pietro Vanetti S.J.
Kiadja: Kairosz - Piemme
Hozsanna - teljes kottás népénekeskönyv
Kiadja Szent István társulat

Video: Zeffirelli: Jézus élete

A beszámoltatás formái: szóbeli feleltetés,
írásbeli feleltetés,
témazáró dolgozatok

Kapcsolódási területek:

Tantárgyak: Magyar irodalom
Történelem
Rajz és vizuális kultúra
Ének-zene
Mozgóképkultúra és médiaismeret

Tanórán kívüli tevékenységek:

Az egyházi év igeliturgiájának figyelmes követése és az ebben való aktív részvétel

Hit-és erkölcsstan

10. évfolyam

Erkölcsteológia

37 tanítási hét
74 tanítási óra

Tematikus összesített óravázlat

Témakörök	Óraszám
1. Egyháztan	4 óra
2. A liturgika alapjai	8 óra
3. Általános erkölcsteológiai bevezető	15 óra
4. Erénytan	12 óra
5. Részletes erkölcsteológia I.	17 óra
6. Részletes erkölcsteológia II.	18 óra
	összesen 74 óra

1. Egyháztan

4 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- Az Egyház krisztusi alapítása, Jézus egyházalapító szándéka- Az Egyház mint hittitok- Az Egyház fő tulajdonságai- Az Egyház strukturáltsága- Az egyházban a laikusok és klerikusok szerepe- Krisztus egyházának fogyatkozhatatlansága és a pápai tévedhetetlenség	<ul style="list-style-type: none">- Az Egyház kialakulásának és létrejöttének ismerete- Az egység a szentség a katolicitás és az apostoliság alapjainak elsajátítása- Az egyházban betöltött helyünk, szerepünk és feladatunk- A tanítóhivatal által előírt törvények és parancsok elfogadása

2. A liturgika alapjai

8 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- A szentmise fő részei, az igeliturgia és az Eucharisztia liturgiája- Az egyházi év felosztása: a temporale és a sanctorale- A templom és fő részei- A szent eszközök, ruhák, könyvek- Liturgikus jelképek, szimbólumok	<ul style="list-style-type: none">- A szentmise részeinek ismerete- Az egyházi év főbb időszakainak, valamint a legjelentősebb Mária-ünnepek, szentek emléknapjainak ismerete- A liturgiához szükséges berendezések, eszközök, szimbólumok ismerete

3. Általános erkölcssteológiai bevezető

15 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- Az etika alanya és tárgya- A történelemben fellelhető erkölcsi rendszerek- Keresztény emberkép- Az emberi tett-cselekvés- Szabad akarat- A törvény- A lelkiismeret- A bűn és a megtérés	<ul style="list-style-type: none">- Az alapvető erkölcsi fogalmak ismerete- A keresztény erkölcsi értékrend kialakítása- Szabadságunk határainak megismerése- Az Ó- és Újszövetségi, valamint a természetes erkölcsi törvények- Lelkiismeretünk megnyilatkozásai- A bűn fajtái, a megtérés feltételei

4. Erénytan

12 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- Az isteni erények - hit, remény, szeretet- A vallásosság erénye- A sarkalatos erények- A sajátosan keresztény erények	<ul style="list-style-type: none">- Az erények alapvető jellemzői, a hit, remény, szeretet megnyilatkozásai- Vallásosságunk kifejezésének ismerete- A sarkalatos és keresztény erények életünkben

5. Részletes erkölcssteológia I.

17 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- jog és a tulajdon- Aszkézis, böjt- Az alkohol a kábítószer és egyéb élvezeti cikkek- Az ötödik parancsolat ellen elkövetett bűnök- Társas kapcsolatok, hazaszeretet, közéletiség	<ul style="list-style-type: none">- Az ember társadalomban betöltött szerepének ismerete- Testünk egészséges táplálása és a böjt jelentőségének ismerete- Az abortusz, eutanázia, háború, gyilkosság, öngyilkosság, önvédelem erkölcsi megítélése, a kérdés, egyházi álláspontjának ismerete

6. Részletes erkölcssteológia II.

18 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- A nemi erkölcs korunkban, szexuáletika- A házasság helyes értelmezése- Bioetika	<ul style="list-style-type: none">- A nemiség szerepének helyes értelmezése- A szexuális viselkedés megfelelő helye, és céljának ismerete- Az eugenika, a klónozás, az embereken végzett kísérletek, szervátültetések helyes erkölcsi megítélése

Tankönyv: Katolikus hit- és erkölcs 10. kötet.
"Keresztény tökéletesség útja"
Szerzők: "Champagnat Csoport"
Kiadja: Mária Iskolatestvérek Szerzetesrend, Győr

Biblia - bármelyik katolikus kiadás

Segédlet: **Hozsanna** - teljes kottás népénekeskönyv
Kiadja Szent István társulat
Video: Példák az erkölcsi élet alapvető kérdéseinek ábrázolására a médiában és a filmművészetben

A beszámoltatás formái: szóbeli feleltetés,
írásbeli feleltetés,
témazáró dolgozatok

Kapcsolódási területek:

Tantárgyak: Magyar irodalom
Történelem
Rajz és vizuális kultúra
Ének-zene
Mozgóképkultúra és médiaismeret
Biológia

Tanórán kívüli tevékenységek:

Az egyházi év igeliturgiájának figyelmes követése és az ebben való aktív részvétel.
Lehetőség szerint találkozás és beszélgetés papnövendékekkel, szerzetesekkel,
lelkipásztorokkal, pszichiáterekkel, szenvedélybetegségeket kezelő személyekkel.

Hit- és erkölcsstan

11. évfolyam

Egyháztörténelem

37 tanítási hét
74 tanítási óra

Tematikus összesített óravázlat

Témakörök	Óraszám
1. Bevezetés: Az üdvtörténet	2 óra
2. A keresztény ókor	20 óra
3. A keresztény középkor	20 óra
4. Reneszánsz, reformáció, katolikus megújulás	12 óra
5. Az Egyház a felvilágosodás korában	10 óra
6. Az Egyház a XX: században	10 óra
	összesen 74 óra

1. Bevezetés: az üdvösség története

2 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">– Az Egyház fogalma, az üdvösségtörténet– Az egyetemes történetírás és az egyháztörténelem kapcsolata– Az egyháztörténelem forrásai	<ul style="list-style-type: none">– Hogyan ismerhetjük fel a történelemben Isten akaratát

2. A keresztény ókor

20 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">– A jeruzsálemi ősegyház és a pogány misszió– A keresztényüldözések oka, története– Az első századok eretnekségei– Az egyházatyák működése: apostoli atyák, apologéták, egyházatyák aranykora– A konstantini fordulat, teológiai hitviták, az első zsinatok– Remeteség, szerzetesség– Az egyházszervezet és liturgia alakulása– Rómaiság, barbárság, kereszténység	<ul style="list-style-type: none">– Az Egyház indulása, terjedése, a terjedés nehézségei– Üldözés, szabadság, államvallás - előnyök, hátrányok ismerete– Az egyházatyák máig ható tevékenységének ismerete– A szerzetesség kialakulásának szükségessége, értelme– Kereszténység és antik kultúra– Az első századok alapvető hitigazságainak ismerete

3. A keresztény középkor

20 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">– A karoling Európa, a kereszténység európai terjedése– A pápaság hanyatlása, megújulása, fénykora– A keleti egyházszakadás– A középkori szerzetesség, szellemi élet, egyházkormányzat, liturgia– Keresztes hadjáratok, eretnekség, inkvizíció– A nyugati egyházszakadás– A magyarság megtérése, a magyar egyház, szentek a magyarság első századaiban	<ul style="list-style-type: none">– Az európai kereszténység kialakulásának ismerete– A pápaság történetének kialakulása– Viszályok, szakadások, árnyoldalak kritikus értékelése– A középkor értékeinek ismerete– A magyarországi szentek ismerete

4. Reneszánsz, reformáció, katolikus megújulás

12 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">– A középkor és az újkor világképe– A reneszánsz pápaság– Luther, Zwingli és Kálvin működése– Az anglikán egyházszakadás– A katolikus megújulás– Az újkori szerzetesrendek, a missziók– A magyarországi reformáció, megújulás, különös tekintettel Pázmány Péter tevékenységére	<ul style="list-style-type: none">– A reneszánsz szemlélet megjelenése az Egyházban– A reformáció máig tartó hatásai– A Trienti Zsinat és a katolikus megújulás jelentősége– Az újkori szerzetesrendek működése, hatása– Pázmány Péter és a magyar katolikus megújulás értékelése

5.. Az Egyház a felvilágosodás korában

10 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">– Gallikanizmus, febronianizmus, janzenizmus– A felvilágosodás, a liberalizmus eszmerendszere– A francia forradalom– IX: Pius és az I. Vatikáni Zsinat– A századforduló pápái: XIII. Leó, X. Szent Pius– A XIX. század szentjei– Az ún. vallásháború, és a török alóli felszabadulás hazánkban– Jozefinizmus, terezianizmus– A magyar egyház az 1848-49-es szabadságharc és az azt követő kultúrharc korában– Padányi Biró Márton és Ranolder János élete és működése	<ul style="list-style-type: none">– A felvilágosodás máig tartó társadalmi, kulturális és vallási hatásainak ismerete– A francia forradalom egyházi vonatkozásai– Kiemelkedő pápák személyének működésének ismerete– A liberális kihívás igazi válasza: a szentek– A magyar Egyház gyötrelmei, a XVIII.-XIX. században.– Iskolánk névadójának és alapítójának ismerete

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none"> – A XX. század pápái: XI. Pius, XII. Pius, XXIII. János, VI: Pál, II. János-Pál – A II. Vatikáni Zsinat – Napjaink egyháza, az ökumené – A magyar Egyház a századfordulón, különös tekintettel Prohászka Ottokár működésére – A II. világháború egyházi vonatkozásai – A magyar Egyház megróbáltatásai 1945 után. Boldog Apor Vilmos és Mindszenty József élete. 	<ul style="list-style-type: none"> – A század pápáinak ismerete – XII: Pius szerepe a II. világháborúban – A II. Vatikáni Zsinat és hatása – A katolikus megújulás Magyarországon a XX. század elején – A bolsevik diktatúra egyházi mártírjainak, üldözötteinek ismerete

Tankönyv: **Katolikus hit- és erkölcs 11. kötet.**
"Krisztus Egyháza a történelemben"
 Szerzők: "Champagnat Csoport"
 Kiadja: Mária Iskolatestvérek Szerzetesrend, Győr

Biblia - bármelyik katolikus kiadás

Segédlet: **Kis bibliai atlasz**
 Szerk.: Luciani Pacomio, Pietro Vanetti S.J.
 Kiadja: Kairosz - Piemme
Stiefel Történelmi Atlasz
 Stiefel Falitérkép Kiadó Kft. Bp.
Diós István: Szentek élete I-II.
 Szent István kiadó
Hozsanna - teljes kottás népénekeskönyv
 Kiadja Szent István társulat

Video: Zeffirelli: Napfivér, Holdnővér
 Legyetek jók, ha tudtok

A beszámoltatás formái: szóbeli feleltetés,
 írásbeli feleltetés,
 témazáró dolgozatok

Kapcsolódási területek:

Tantárgyak: Magyar irodalom
Történelem
Rajz és vizuális kultúra

Tanórán kívüli tevékenységek:

Lehetőség szerint a békéscsabai Páduai Szent Antal Társszékesegyházban szentmisén való részvétel.

Lehetőség szerint a szegedi Fogadalmi Templom (Dóm) megtekintése, szentmisén való részvétel. A Szeged-Csanádi Egyházmegyei Múzeum és Kincsesvár megtekintése.

Hit- és erkölcsstan

12. évfolyam

"Hiszem, értem, vallom"

37 tanítási hét

74 tanítási óra

Tematikus összesített óravázlat

Témakörök	Óraszám
1. Vallási és vallási jelenségek	8 óra
2. A teremtő Isten	10 óra
3. Jézus, a Krisztus	11 óra
4. Szentségtani bevezetés	10 óra
5. Részletes szentségtan	15 óra
6. Mariológia, eszkatológia, az imádság teológiája	10 óra
7. Ismétlés	10 óra
	Összesen: 74 óra

1. Vallás és vallási jelenségek

8 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- vallás, vallásosság, vallásbölcselet- a vallás kialakulása, vallástörténeti példák- a legfontosabb világvallások- a vallási élmény, a vallási tapasztalat	<ul style="list-style-type: none">- a vallás, mint alapvető emberi igény ismerete- a legjelentősebb világvallások ismerete- a vallási élmény kritériumai

2. A teremtő Isten

10 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- Kinyilatkoztatás, sugalmazás- Isten megismerhetősége, tulajdonságai- A Szentháromság misztériuma- A Szentlélek adományai, a karizmák- A teremtő és a gondviselő Istenről	<ul style="list-style-type: none">- Szentírás, Szenthagyomány, tanító hivatal- Isten megismerésének útjai- Istenről alkotott alapvető fogalmaink- A Szentlélek működése az Egyházban- A teremtés, gondviselés, evolúció

3. Jézus, a Krisztus

11 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none"> - Krisztus történetisége, személyisége - Születése, gyermekségtörténet - Isten országának meghirdetése, a Krisztus-esemény csodajelei - Jézus halála és feltámadása - Az eredeti bűn és a megváltás - Jézus Krisztus valóságos Isten és valóságos ember 	<ul style="list-style-type: none"> - Krisztus történetiségének igazolása - Krisztus földi életének legfontosabb eseményei - A feltámadás bizonyossága - A megváltás misztériumának értelmezése - Az alapvető krisztológiai dogmák értelmezése

4. Szentségtani bevezetés

10 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none"> - Kegyelem, szabad akarat, megigazulás, érdemszerzés - Általános szentségtani bevezetés, pasztorális és egyházjogi utalásokkal - Az Eucharisztia, mint alapszentség, ünneplése a szentmisében - Szentelmények, áldások, körmenetek 	<ul style="list-style-type: none"> - A kegyelemtani alapfogalmak helyes értelmezése - A szentségek jelszerűsége, alapvető lelkipásztori szempontok ismerete - Az Eucharisztia, mint mysterium fidei - A legfontosabb szentelmények értelmezése, ismerete

5. Részletes szentségtan

15 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none"> - A keresztség és liturgiája, a bérmálás - A bűnbocsánat szentsége, bűnbánati liturgia - Betegség, szent kenet, halál - Az egyházi rend szentsége, néhány vitatott kérdés (cölibátus, női papság) - A házasság szentsége, felkészülés, felbonthatatlanság, a nászmise. A család fontossága 	<ul style="list-style-type: none"> - Az iniciációs szentségek és kiszolgáltatásuk - A testi és lelki nyomorúság gyógyító szentségei - A megszentelt életállapotok: papság, szerzetesség, család.

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none"> - Mariológiai alapismeretek, Mária-jelenések, ájtatosságok - Halál, temetés - élet a halál után - Jézus második eljövetele - Az imádság teológiája, a zsolozsma. 	<ul style="list-style-type: none"> - A katolikus Mária-tisztelet alapjai - Különítélet, utolsó ítélet, purgatórium, világvége - Az Egyház legfontosabb közös imádságainak, ájtatosságainak ismerete

Tankönyv: Katolikus hit- és erkölcs 12. kötet.
"Hiszem, értem, vallom"
 Szerzők: "Champagnat Csoport"
 Kiadja: Mária Iskolatestvérek Szerzetesrend, Győr

Biblia - bármelyik katolikus kiadás

Segédlet: **Hozsanna** - teljes kottás népénekeskönyv
 Kiadja Szent István társulat
Kroll: Jézus nyomában
 Kiadja a Szent István társulat
 Video: Példák Isten és a Gonosz ábrázolására a médiában és a filmművészetben

A beszámoltatás formái: szóbeli feleltetés,
 írásbeli feleltetés,
 témazáró dolgozatok

Kapcsolódási területek:

Tantárgyak: Magyar irodalom
 Történelem
 Rajz és vizuális kultúra
 Ének-zene
 Mozgóképkultúra és médiaismeret

Tanórán kívüli tevékenységek:

Az egyházi év igeliturgiájának figyelmes követése és az ebben való aktív részvétel.
 Találkozás és beszélgetés papnövendékekkel, szerzetesekkel, lelkipásztorokkal.
 Lehetőség szerint a gyulai Mária Múzeum megtekintése.

HIT- ÉS ERKÖLCSTAN

Katolikus Hittan Tanterv a 5 évfolyamos gimnáziumi hallgatók számára

KAPCSOLÓDÁS A NEVELÉSI PROGRAMHOZ

A katolikus hitoktatás sajátos küldetésének megvalósítása közben - amely abban áll, hogy rendszeresen és kritikusan átadja a műveltséget a következő nemzedéknek a hit fényénél, neveljen a keresztény erényekből fakadó életre, kibontakoztatva a kettős szintézist a műveltség és hit között - nevelő munkájának alapja az evangéliumi tanítás továbbadása. Ennek **nagyon fontos**, de nem kizárólagos eszköze az órarendbe illesztett, módszeresen végrehajtott, **osztályozott iskolai hitoktatás, a katekézis**.

CÉLJA

A **katekézis az Egyház egyik kiemelt tevékenysége**, az embert egész életében elkísérő folyamat, amely a tanítás és nevelés által bevezeti őt a keresztény életbe, és támogatja a hit elmélyítéséhez. Célja, hogy a Szentlélek kegyelme által elvezesse az embert Jézus Krisztus személyéhez, hogy közösségre lépjen Krisztussal és általa az Atyával. A katekézis által közvetített üzenet segíti a keresztény fiatalot abban, hogy megtalálja a helyét a világban, annak aktív részese legyen, bemutatva, hogy Krisztus a végső értelme a történelemnek.

FELADATAI

A gimnáziumi hitoktatás **fő feladatai**, amelyek a megtérésre épülnek és folyamatos megújulásra irányulnak, a következőkben foglalhatók össze:

- a hit megismerése;
- a liturgikus nevelés;
- az erkölcsi nevelés;
- az imádságra nevelés;
- a keresztény közösségi életre nevelés;
- beavatás a missziós küldetésbe.

Kiemelt feladat az Istennel való bensőséges párbeszéd megszerettetése, a szentségi életre nevelés, a szexuális nevelés, a családi életre, valamint a hivatásokra, az elkötelezett életre való felkészítés. Kiemelt feladat továbbá hogy megalapozza, és elősegítse azt, hogy diákjaink stabil keresztény identitástudattal rendelkező felnőttként aktív, közéleti szerepet is vállaló tagjai legyenek a magyar társadalomnak.

SAJÁTOS SZEREPE

A hit- és erkölcsstan tanítása **alapvetően különbözik** a többi tantárgy oktatásától abban, hogy nem csak az a célja, hogy az értelmet elvezesse a vallási igazságokhoz, hanem az is, hogy az **egész embert Krisztus tanítványává tegye**.

Mivel a katekézis **igazi helye a család**, amelyet más keresztény közösségek is segítenek, kiváltképpen a plébánia közössége, ezért az iskolai hitoktatásnak is meg kell találnia az utat ezekhez a közösségekhez. Ugyanakkor azt is tudomásul kell venni, hogy egyre több nem keresztény család kívánja gyermekét katolikus iskolában taníttatni, ezért az **iskola missziós terület** és az **iskolai katekézis katekumenális** jellegű. Az iskolai hitoktatás szakterületeit úgy kell megfelelő szinten oktatni, hogy abba a vallási ismeretekkel nem rendelkező tanulók is bekapcsolódhassanak, ugyanakkor a többség számára a folyamatos előremenetel is biztosított legyen. A katekézisnek **szorosan kell kapcsolódnia az egyházi évhez**, az ünnepekhez. A katekézis részei a lelkigyakorlatok, a bűnbánati liturgiák, a keresztény ifjúsági találkozók, és legfőképpen az élő kapcsolat a legszentebb áldozattal **az Eucharisziával**.

A gimnáziumi katekézis sajátos feladata a **szentségek felvételére irányuló felkészülés**. Ez történhet a gyermek- és ifjúkor folyamatos vallásos nevelése közben (elsőáldozás, bér málkozás), valamint megtérés következményeként a katekumenátus keretében (keresztelés, elsőáldozás, bér málkozás).

Hit- és erkölcsstan
9. évfolyam
/Előkészítő évfolyam/

A Mennyei Atya szeret minket

37 tanítási hét
74 tanítási óra

Tematikus összesített óraterv

Témakörök	Óraszám
1. Isten a mi Mennyei Atyánk, aki ismeri és szereti az embereket	15
2. Isten a teremtett világban fontos szerepet szánt az embernek	16
3. Jézus az én példaképem: azt akarja, hogy testvérként éljünk itt a Földön	25
4. Keresztény környezetismeret. Bekapcsolódás az Egyház életébe.	18
	Összesen: 74 óra

1. Isten a mi Mennyei Atyánk, aki ismeri és szereti az embereket **15 óra**

Tartalom	Fejlesztési követelmények, a továbblépés feltételei
<ul style="list-style-type: none">- Isten szeret bennünket. Isten minden embernek a Mennyei Atyja szeretne lenni.- A kereszténység által Isten gyermekeivé válunk: megszabadulunk az áteredő bűntől. Mi a bűn?- Szentháromság: egy Isten van, aki három személy: Atya, Fiú, Szentlélek.- A Mennyei Atyával mindig beszélgethetünk. Imádság.- Angyalok: jó és bukott angyalok.- Mindenszentek, Halottak napja	<ul style="list-style-type: none">- Isten nagyon jó, hatalmas és mindenható.- Kereszteléssel kapcsolatos ismeretek.- Mi katolikus keresztény vallásúak vagyunk.- Az isteni személyek ábrázolása.- Imádkozás: keresztvetéssel kezdjük és fejezzük be. Miatyánk, reggeli és esti imádság.- Mindnyájunknak van őrangyala.

- Szent Miklós ünnepe	
-----------------------	--

2. Isten a teremtett világban fontos szerepet szánt az embernek 16 óra

Tartalom	Fejlesztési követelmények, a továbblépés feltételei
<ul style="list-style-type: none"> - Isten az egész világ teremtő Ura. Az ember a teremtés koronája. - Isten az egész emberiség Atyja. - Hazaszeretet. - Isten munkatársai vagyunk. - Bűn és bűnbánat: tökéletes és tökéletlen bánat. Isten mindig megbocsát nekünk. S nekünk is így kell tennünk az ellenünk vétkezőkkel. - Advent: bűnbánati időszak. Készülünk a Megváltó eljövetelére. - Karácsony: Jézus születése. 	<ul style="list-style-type: none"> - Isten meg akarja osztani velünk szeretetét. - Isten akaratát követve boldog lesz a földi életünk, és eljuthatunk a mennyei boldogságra. - Isten minden megtérő bűnösnek örül – Az elveszett bárány. - Adventi szokások. - Jézus fényt hoz a bűn sötétségében. Az Isten Fia szeretetet hozott az embereknek.

3. Jézus az én példaképem, azt akarja, hogy testvérként éljünk itt a földön

25 óra

Tartalom	Fejlesztési követelmények, a továbblépés feltételei
<ul style="list-style-type: none"> - A gyermek Jézus: Szüleinek (Szűz Mária és Szent József) szófogadó és engedelmes gyermeke volt. - A 12 éves Jézus. - Jézus megkeresztelkedése: Keresztelő Szent János jelentősége - Jézus csodái: kánai menyegző (még nem kívánta megmutatni isteni hatalmát). - Jézus gyógyításai: kafarnaumi százados, béna meggyógyítása. - Jézus a szeretetre tanít bennünket. Felebaráti- és ellenségszeretet: Az irgalmas samaritánus. - A szeretet parancsa. Jézus megmossa az apostolok lábát – példaadás. 	<ul style="list-style-type: none"> - „Aki Isten országát nem olyan szemmel nézi, mint egy gyermek, nem jut be oda.” - Jézus megkeresztelkedése után tanítani kezd. „Még nem jött el az én óráim.” (Jn 2,4) - A lélek gyógyulása segít a test gyógyulásában. „Új parancsot adok nektek: Szeressétek egymást! Amint én szerettelek benneteket, úgy szeressétek ti is egymást.” (Jn 13,34) - Tartsunk bűnbánatot! – A tékozló fiú.

- Nagyböjt: bűnbánati időszak. Készülődés Jézus megváltói művére.(Hamvazószerda, szent 40 nap.)	
--	--

4. Keresztény környezetismeret. Bekapcsolódás az Egyház életébe. 8 óra

Tartalom	Fejlesztési követelmények, a továbblépés feltételei
<ul style="list-style-type: none"> - Nagyhét: virágvasárnap és a három szent nap történései: utolsó vacsora – Oltáriszentség megalapítása. Jézus keresztútja és kereszthalála. - Húsvét: Jézus dicsőséges feltámadása. - Az Isten Fia megváltotta az emberiséget a világ bűneitől. - A szentmisében emlékezünk meg Jézus megváltói művéről. A vasárnap ünnepnap. - Jézus munkájának folytatói az apostolok, és utódaik, a papok. - Jézus Egyházát Szent Péterre építette. Péter és utódai a pápák. - Pünkösd: a Szentlélek eljövetele. 	<ul style="list-style-type: none"> - A kenyér és a bor átváltoztatása Jézus testévé és vérévé. - Húsvét titkának felfedezése: Jézus a Megváltó. - Az Úr napját szenteld meg! - Az apostolok és utódaik küldetése.

Segédlet: **Biblia** (Szent István Társulat, Apostoli Szentszék Könyvkiadója, Budapest)
 Bajtai Zsigmond: **Jézussal** (Hittankönyv az általános iskola 1. osztálya számára) – Pécs – 1995.
Jézushoz megyünk (Szent István Társulat, Apostoli Szentszék Könyvkiadója – Budapest, 1998.
 Margaret Hopkins: **Bibliai történetek az Újszövetségből** (Fabula Könyvkiadó, 1990.)
 György Attila: **Örömhír Jézusról** – Kifestőkönyv
 Verbényi István: **Ministráns ABC** – Szent István Társulat, Apostoli Szentszék Könyvkiadója – Budapest, 1999.
A Mennyei Atya szeret minket (Szent István Társulat, Apostoli Szentszék Könyvkiadója – Budapest, 1977.)
 Balogh Ferenc: **Templomok és ünnepek** (Szent Gellért Kiadó és Nyomda)

Agapé: **Szent születésed mily csoda** (Ferences Nyomda és Könyvkiadó Kft. – Szeged.1999.)

Diaképek pl.: a világ teremtése, a tékozló fiú

Szentképek

Hozsanna

Beszámoltatás formái: szóbeli feleltetés,
írásbeli feleltetés,
témazáró dolgozatok

Kapcsolódási területek: közös szentmiséken való részvétel
közös rózsafüzér imádságon való részvétel
katekumenátus
lelki nap
játékos vetélkedő
kirándulás pl.: templomlátogatás, hittanos tábor
ünnepekre készülés pl.: adventi gyertyagyújtás, nagyböjti keresztút, pásztorjáték
ministráns foglalkozás

Hit-és erkölcsstan

9. /10./ évfolyam

Szentírásismeret

37 tanítási hét

74 tanítási óra

Tematikus összesített óravázlat

Témakörök	Óraszám
1. Általános bevezető	11
2. A Pentateuchus	10
3. Az izraelita történetírás	9
4. A próféták és egyéb írások	10
5. Jézus élete, tanítása	13
6. Jézus kereszthalála és feltámadása	10
7. A keresztény tanítás az Újszövetség könyveiben.	11
	össz. 74 óra

1. Általános bevezető (Ó-és Újszövetség)

11 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">– A Biblia részei, kinyilatkoztatás, sugallmazás– Szentírásolvasás, értelmezés, a Szentírás helye a liturgiában– Szövegtanúk, fordítások– Palesztína földrajza, társadalmi, politikai, vallási viszonyok– Alapvető Szentírás műfajok, az Evangéliumok, és kialakulásuk	<ul style="list-style-type: none">– A szentírás keletkezésének, hitelességének ismerete– Az Ó- és Újszövetség írásainak környezetismerete– Eligazodás a Bibliában

2. A Pentateuchus

10 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltétele</i>
<ul style="list-style-type: none">- Az ószövetségi istenkép, a Pentateuchus forrásai- A teremtéstörténetek, bűnleírások, tanító elbeszélések- A pátriárkai mondanokör- Mózes meghívása, kivonulás, Dekalógus, a zsidó jog alapjai	<ul style="list-style-type: none">- A választott nép identitásának ismerete- A Genézis alapvető tanításainak értelmezése <p>A kultúrtörténeti szempontból is jelentős perikópák ismerete</p>

3. Az izraelita történetírás

9 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltétele</i>
<ul style="list-style-type: none">- A honfoglalás és a bírák kora- A kirátság kialakulása, Saul Dávid és Salamon uralkodása- Az ország kettészakadása- Illés és Elizeus próféták a pogány kultusz ellen.	<ul style="list-style-type: none">- Az izraelita államalapítás kezdete, kialakulása- Az izraelita történetírás forrásai, értelmezésük- A kirátság és Dávid hatása a zsidóság életére

4. A próféták és egyéb írások

10 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- A próféta intézménye, kialakulása, jelentősége- Ámosz és Ozeás az északi rész prófétái- Proto-Izaiás és Mikeás a déli rész prófétái- Jeremiás és kora- A babiloni fogság: Ezekiel, Deutero- és Trito-Izaiás működése- A Makkabeus harcok, és Dániel könyve- Lirai és bölcsességi könyvek, zsoltárok	<ul style="list-style-type: none">- A legfontosabb írópróféták személyének, korának, tanításának, jelentőségének ismerete- A bölcsességi irodalom gyöngyszemeinek valamint a zsoltároknak az ismerete- Az apokaliptikus stílus és a patetikus történetírás értelmezése

5. Jézus élete és tanítása

13 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- A gyermekségtörténet, az előhírnök, Jézus működésének kezdete- Jézus tanítása önmagáról, követőiről, erkölcsi életünkről, Isten Országáról, az értékekről- Az imádság a Szentírásban,- Jézus nem ítélni jött, hanem megmenteni. A Krisztus-esemény csodajelei	<ul style="list-style-type: none">- A legfontosabb evangéliumi műfajok ismerete- Az alapvető krisztusi tanítások ismerete- A csodák, mint jelek értelmezése

6. Jézus kereszthalála, feltámadása

10 óra

<i>Tartalom.</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- Jézus összeütközése a nép vezetőivel,- Az utolsó vacsora- Jézus pere, elítélése, kereszthalála, a Passió- a Feltámadás ténye, hite, bizonyítása- Jézus megjelenései- Pünkösd: a Szentlélek eljövetele, az Egyház működésének kezdete	<ul style="list-style-type: none">- Jézus perének okai, következményei- A megváltó kereszthalál szimbólumrendszere- A feltámadás hitének fontossága, értelmi belátása- A Pünkösd: kiengesztelődés Istennel, és emberekkel

7. A keresztény tanítás az újszövetség könyveiben.

11 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- Az Apostolok cselekedeteinek tanítása- Pál megtérése, élete- A páli levelek műfaja, eredete, tanítása- A katolikus levelek: a hit jócselekedetek nélkül halott- A Jelenések könyve: Isten a történelem ura!	<ul style="list-style-type: none">- Az ősegyház történetének ismerete- Pál és írásainak ismerete- A Zsidó levél és a katolikus levelek keletkezése, tanítása- A Jelenések könyvének helyes értelmezése

Tankönyv: **Katolikus hit- és erkölcs 9. kötet.**
"A Biblia üzenete"
Szerzők: "Champagnat Csoport"
Kiadja: Mária Iskolatestvérek Szerzetesrend, Győr

Biblia - bármelyik katolikus kiadás

Segédlet: **Bibliai képeskönyv**, Corvina kiadó
Kis bibliai atlasz
Szerk.: Luciani Pacomio, Pietro Vanetti S.J.
Kiadja: Kairosz - Piemme
Hozsanna - teljes kottás népénekeskönyv
Kiadja Szent István társulat

Video: Zeffirelli: Jézus élete

A beszámoltatás formái: szóbeli feleltetés,
írásbeli feleltetés,
témazáró dolgozatok

Kapcsolódási területek:

Tantárgyak: Magyar irodalom
Történelem
Rajz és vizuális kultúra
Ének-zene
Mozgóképkultúra és médiaismeret

Tanórán kívüli tevékenységek:

Az egyházi év igeliturgiájának figyelmes követése és az ebben való aktív részvétel

Hit-és erkölcsstan

10. /11./ évfolyam

Erkölcsteológia

37 tanítási hét
74 tanítási óra

Tematikus összesített óravázlat

Témakörök	Óraszám
1.Egyháztan	4 óra
2. A liturgika alapjai	8 óra
3. Általános erkölcsteológiai bevezető	15 óra
4. Erénytan	12 óra
5. Részletes erkölcsteológia I.	17 óra
6. Részletes erkölcsteológia II.	18 óra
	összesen 74 óra

1. Egyháztan

4 óra

Tartalom	Tovább lépés feltételei
<ul style="list-style-type: none">- Az Egyház krisztusi alapítása, Jézus egyházalalapító szándéka- Az Egyház mint hittitok- Az Egyház fő tulajdonságai- Az Egyház strukturáltsága- Az egyházban a laikusok és klerikusok szerepe- Krisztus egyházának fogyatkozhatatlansága és a pápai tévedhetetlenség	<ul style="list-style-type: none">- Az Egyház kialakulásának és létrejöttének ismerete- Az egység a szentség a katolicitás és az apostoliság alapjainak elsajátítása- Az egyházban betöltött helyünk, szerepünk és feladatunk- A tanítóhivatal által előírt törvények és parancsok elfogadása

-

2. A liturgika alapjai

8 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- A szentmise fő részei, az igeliturgia és az Eucharisztia liturgiája- Az egyházi év felosztása: a temporale és a sanctorale- A templom és fő részei- A szent eszközök, ruhák, könyvek- Liturgikus jelképek, szimbólumok	<ul style="list-style-type: none">- A szentmise részeinek ismerete- Az egyházi év főbb időszakainak, valamint a legjelentősebb Mária-ünnepek, szentek emléknepjainak ismerete- A liturgiához szükséges berendezések, eszközök, szimbólumok ismerete

3. Általános erkölcssteológiai bevezető

15 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- Az etika alanya és tárgya- A történelemben fellelhető erkölcsi rendszerek- Keresztény emberkép- Az emberi tett-cselekvés- Szabad akarat- A törvény- A lelkiismeret- A bűn és a megtérés	<ul style="list-style-type: none">- Az alapvető erkölcsi fogalmak ismerete- A keresztény erkölcsi értékrend kialakítása- Szabadságunk határainak megismerése- Az Ó- és Újszövetségi, valamint a természetes erkölcsi törvények- Lelkiismeretünk megnyilatkozásai- A bűn fajtái, a megtérés feltételei

4. Erénytan

12 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- Az isteni erények - hit, remény, szeretet- A vallásosság erénye- A sarkalatos erények- A sajátosan keresztény erények	<ul style="list-style-type: none">- Az erények alapvető jellemzői, a hit, remény, szeretet megnyilatkozásai- Vallásosságunk kifejezésének ismerete- A sarkalatos és keresztény erények életünkben

5. Részletes erkölcssteológia I.

17 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- jog és a tulajdon- Aszkézis, böjt- Az alkohol a kábítószer és egyéb élvezeti cikkek- Az ötödik parancsolat ellen elkövetett bűnök- Társas kapcsolatok, hazaszeretet, közéletiség	<ul style="list-style-type: none">- Az ember társadalomban betöltött szerepének ismerete- Testünk egészséges táplálása és a böjt jelentőségének ismerete- Az abortusz, eutanázia, háború, gyilkosság, öngyilkosság, önvédelem erkölcsi megítélése, a kérdés, egyházi álláspontjának ismerete

6. Részletes erkölcssteológia II.

18 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- A nemi erkölcs korunkban, szexuáletika- A házasság helyes értelmezése- Bioetika	<ul style="list-style-type: none">- A nemiség szerepének helyes értelmezése- A szexuális viselkedés megfelelő helye, és céljának ismerete- Az eugenika, a klónozás, az embereken végzett kísérletek, szervátültetések helyes erkölcsi megítélése

Tankönyv: Katolikus hit- és erkölcs 10. kötet.
"Keresztény tökéletesség útja"
Szerzők: "Champagnat Csoport"
Kiadja: Mária Iskolatestvérek Szerzetesrend, Győr

Biblia - bármelyik katolikus kiadás

Segédlet: **Hozsanna** - teljes kottás népénekeskönyv
Kiadja Szent István társulat
Video: Példák az erkölcsi élet alapvető kérdéseinek ábrázolására a médiában és a filmművészetben

A beszámoltatás formái: szóbeli feleltetés,
írásbeli feleltetés,
témazáró dolgozatok

Kapcsolódási területek:

Tantárgyak: Magyar irodalom

Történelem

Rajz és vizuális kultúra

Ének-zene

Mozgóképkultúra és médiaismeret

Biológia

Tanórán kívüli tevékenységek:

Az egyházi év igeliturgiájának figyelmes követése és az ebben való aktív részvétel. Lehetőség szerint találkozás és beszélgetés papnövendékekkel, szerzetesekkel, lekipásztorokkal, pszichiáterekkel, szenvedélybetegségeket kezelő személyekkel.

Hit- és erkölcstan 11. /12./ évfolyam

Egyháztörténelem

37 tanítási hét
74 tanítási óra

Tematikus összesített óravázlat

Témakörök	Óraszám
1. Bevezetés: Az üdvtörténet	2 óra
2. A keresztény ókor	20 óra
3. A keresztény középkor	20 óra
4. Reneszánsz, reformáció, katolikus megújulás	12 óra
5. Az Egyház a felvilágosodás korában	10 óra
6. Az Egyház a XX: században	10 óra
	összesen 74 óra

1. Bevezetés: az üdvösség története

2 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">– Az Egyház fogalma, az üdvösségtörténet– Az egyetemes történetírás és az egyháztörténelem kapcsolata– Az egyháztörténelem forrásai	<ul style="list-style-type: none">– Hogyan ismerhetjük fel a történelemben Isten akaratát

2. A keresztény ókor

20 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">– A jeruzsálemi ősegyház és a pogány misszió– A keresztényüldözések oka, története– Az első századok eretnekségei– Az egyházatyák működése: apostoli atyák, apologéták, egyházatyák aranykora– A konstantini fordulat, teológiai hitviták, az első zsinatok– Remeteség, szerzetesség– Az egyházszervezet és liturgia alakulása– Rómaiság, barbárság, kereszténység	<ul style="list-style-type: none">– Az Egyház indulása, terjedése, a terjedés nehézségei– Üldözés, szabadság, államvallás - előnyök, hátrányok ismerete– Az egyházatyák máig ható tevékenységének ismerete– A szerzetesség kialakulásának szükségessége, értelme– Kereszténység és antik kultúra– Az első századok alapvető hitigazságainak ismerete

3. A keresztény középkor

20 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">– A karoling Európa, a kereszténység európai terjedése– A pápaság hanyatlása, megújulása, fénykora– A keleti egyházszakadás– A középkori szerzetesség, szellemi élet, egyházkormányzat, liturgia– Keresztes hadjáratok, eretnekség, inkvizíció– A nyugati egyházszakadás– A magyarság megtérése, a magyar egyház, szentek a magyarság első századaiban	<ul style="list-style-type: none">– Az európai kereszténység kialakulásának ismerete– A pápaság történetének kialakulása– Viszályok, szakadások, árnyoldalak kritikus értékelése– A középkor értékeinek ismerete– A magyarországi szentek ismerete

4. Reneszánsz, reformáció, katolikus megújulás

12 óra

Tartalom	Tovább lépés feltételei
<ul style="list-style-type: none">– A középkor és az újkor világképe– A reneszánsz pápaság– Luther, Zwingli és Kálvin működése– Az anglikán egyházszakadás– A katolikus megújulás– Az újkori szerzetesrendek, a missziók– A magyarországi reformáció, megújulás, különös tekintettel Pázmány Péter tevékenységére	<ul style="list-style-type: none">– A reneszánsz szemlélet megjelenése az Egyházban– A reformáció máig tartó hatásai– A Trienti Zsinat és a katolikus megújulás jelentősége– Az újkori szerzetesrendek működése, hatása– Pázmány Péter és a magyar katolikus megújulás értékelése

5.. Az Egyház a felvilágosodás korában

10 óra

Tartalom	Tovább lépés feltételei
<ul style="list-style-type: none">– Gallikanizmus, febronianizmus, janzenizmus– A felvilágosodás, a liberalizmus eszmerendszere– A francia forradalom– IX: Pius és az I. Vatikáni Zsinat– A századforduló pápái: XIII. Leó, X. Szent Pius– A XIX. század szentjei– Az ún. vallásháború, és a török alóli felszabadulás hazánkban– Jozefinizmus, terezianizmus– A magyar egyház az 1848-49-es szabadságharc és az azt követő kultúrharc korában– Padányi Biró Márton és Ranolder János élete és működése	<ul style="list-style-type: none">– A felvilágosodás máig tartó társadalmi, kulturális és vallási hatásainak ismerete– A francia forradalom egyházi vonatkozásai– Kiemelkedő pápák személyének működésének ismerete– A liberális kihívás igazi válasza: a szentek– A magyar Egyház gyötrelmei, a XVIII.-XIX. században.– Iskolánk névadójának és alapítójának ismerete

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none"> – A XX. század pápái: XI. Pius, XII. Pius, XXIII. János, VI: Pál, II. János-Pál – A II. Vatikáni Zsinat – Napjaink egyháza, az ökumené – A magyar Egyház a századfordulón, különös tekintettel Prohászka Ottokár működésére – A II. világháború egyházi vonatkozásai – A magyar Egyház megróbáltatásai 1945 után. Boldog Apor Vilmos és Mindszenty József élete. 	<ul style="list-style-type: none"> – A század pápáinak ismerete – XII: Pius szerepe a II. világháborúban – A II. Vatikáni Zsinat és hatása – A katolikus megújulás Magyarországon a XX. század elején – A bolsevik diktatúra egyházi mártírjainak, üldözötteinek ismerete

Tankönyv: **Katolikus hit- és erkölcs 11. kötet.**
"Krisztus Egyháza a történelemben"
 Szerzők: "Champagnat Csoport"
 Kiadja: Mária Iskolatestvérek Szerzetesrend, Győr

Biblia - bármelyik katolikus kiadás

Segédlet: **Kis bibliai atlasz**
 Szerk.: Luciani Pacomio, Pietro Vanetti S.J.
 Kiadja: Kairosz - Piemme
Stiefel Történelmi Atlasz
 Stiefel Falitérkép Kiadó Kft. Bp.
Diós István: Szentek élete I-II.
 Szent István kiadó
Hozsanna - teljes kottás népénekeskönyv
 Kiadja Szent István társulat

Video: Zeffirelli: Napfivér, Holdnővér
 Legyetek jók, ha tudtok

A beszámoltatás formái: szóbeli feleltetés,
 írásbeli feleltetés,
 témazáró dolgozatok

Kapcsolódási területek:

Tantárgyak: Magyar irodalom
Történelem
Rajz és vizuális kultúra

Tanórán kívüli tevékenységek:

Lehetőség szerint a békéscsabai Páduai Szent Antal Társszékesegyházban szentmisén való részvétel.

Lehetőség szerint a szegedi Fogadalmi Templom (Dóm) megtekintése, szentmisén való részvétel. A Szeged-Csanádi Egyházmegyei Múzeum és Kincsestár megtekintése.

Hit- és erkölcsstan

12. /13./ évfolyam

"Hiszem, értem, vallom"

37 tanítási hét

74 tanítási óra

Tematikus összesített óravázlat

Témakörök	Óraszám
8. Vallási és vallási jelenségek	8 óra
9. A teremtő Isten	10 óra
10. Jézus, a Krisztus	11 óra
11. Szentségtani bevezetés	10 óra
12. Részletes szentségtan	15 óra
13. Mariológia, eszkatológia, az imádság teológiája	10 óra
14. Ismétlés	10 óra
	Összesen: 74 óra

1. Vallás és vallási jelenségek

8 óra

Tartalom	Tovább lépés feltételei
<ul style="list-style-type: none">- vallás, vallásosság, vallásbölcselet- a vallás kialakulása, vallástörténeti példák- a legfontosabb világvallások- a vallási élmény, a vallási tapasztalat	<ul style="list-style-type: none">- a vallás, mint alapvető emberi igény ismerete- a legjelentősebb világvallások ismerete- a vallási élmény kritériumai

2. A teremtő Isten

10 óra

Tartalom	Tovább lépés feltételei
<ul style="list-style-type: none">- Kinyilatkoztatás, sugalmazás- Isten megismerhetősége, tulajdonságai- A Szentháromság misztériuma- A Szentlélek adományai, a karizmák- A teremtő és a gondviselő Istenről	<ul style="list-style-type: none">- Szentírás, Szenthagyomány, tanító hivatal- Isten megismerésének útjai- Istenről alkotott alapvető fogalmaink- A Szentlélek működése az Egyházban- A teremtés, gondviselés, evolúció

3. Jézus, a Krisztus

11 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- Krisztus történetisége, személyisége- Születése, gyermekségtörténet- Isten országának meghirdetése, a Krisztus-esemény csodajelei- Jézus halála és feltámadása- Az eredeti bűn és a megváltás- Jézus Krisztus valóságos Isten és valóságos ember	<ul style="list-style-type: none">- Krisztus történetiségének igazolása- Krisztus földi életének legfontosabb eseményei- A feltámadás bizonyossága- A megváltás misztériumának értelmezése- Az alapvető krisztológiai dogmák értelmezése

4. Szentségtani bevezetés

10 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- Kegyelem, szabad akarat, megigazulás, érdemszerzés- Általános szentségtani bevezetés, pasztorális és egyházi utalásokkal- Az Eucharisztia, mint alapszentség, ünneplése a szentmisében- Szentelmények, áldások, körmenetek	<ul style="list-style-type: none">- A kegyelemtani alapfogalmak helyes értelmezése- A szentségek jelszerűsége, alapvető lelkipásztori szempontok ismerete- Az Eucharisztia, mint mysterium fidei- A legfontosabb szentelmények értelmezése, ismerete

5. Részletes szentségtan

15 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- A keresztség és liturgiája, a bérmálás- A bűnbocsánat szentsége, bűnbánati liturgia- Betegség, szent kenet, halál- Az egyházi rend szentsége, néhány vitatott kérdés (cölibátus, női papság)- A házasság szentsége, felkészülés, felbonthatatlanság, a nászmise. A család fontossága	<ul style="list-style-type: none">- Az iniciációs szentségek és kiszolgáltatásuk- A testi és lelki nyomorúság gyógyító szentségei- A megszentelt életállapotok: papság, szerzetesség, család.

6. Mariológia, eszkatológia, az imádság teológiája

10 óra

<i>Tartalom</i>	<i>Tovább lépés feltételei</i>
<ul style="list-style-type: none">- Mariológiai alapismeretek, Mária-jelenések, ájtatosságok- Halál, temetés - élet a halál után- Jézus második eljövetele- Az imádság teológiája, a zsolozsma.	<ul style="list-style-type: none">- A katolikus Mária-tisztelet alapjai- Különítélet, utolsó ítélet, purgatórium, világvége- Az Egyház legfontosabb közös imádságainak, ájtatosságainak ismerete

Tankönyv: Katolikus hit- és erkölcs 12. kötet.

"Hiszem, értem, vallom"

Szerzők: "Champagnat Csoport"

Kiadja: Mária Iskolatestvérek Szerzetesrend, Győr

Biblia - bármelyik katolikus kiadás

Segédlet: **Hozsanna** - teljes kottás népénekeskönyv

Kiadja Szent István társulat

Kroll: Jézus nyomában

Kiadja a Szent István társulat

Video: Példák Isten és a Gonosz ábrázolására a médiában és a filmművészetben

A beszámoltatás formái: szóbeli feleltetés,
írásbeli feleltetés,
témazáró dolgozatok

Kapcsolódási területek:

Tantárgyak: Magyar irodalom

Történelem

Rajz és vizuális kultúra

Ének-zene

Mozgóképkultúra és médiaismeret

Tanórán kívüli tevékenységek:

Az egyházi év igeliturgiájának figyelmes követése és az ebben való aktív részvétel. Találkozás és beszélgetés papnövendékekkel, szerzetesekkel, lelkipásztorokkal.

Lehetőség szerint a gyulai Mária Múzeum megtekintése.